

PENSIJILAN HALAL DI NEGARA BRUNEI DARUSSALAM

Memulakan perniagaan berkaitan dengan makanan

- ✓ **Dapatkan Sijil Pendaftaran Perniagaan (16/17)**
  - mendaftar nama perniagaan
@ ROCBN (Bahagian Pendaftar Nama-Nama Perniagaan dan Syarikat-Syarikat) di Kementerian Kewangan (MOF)
atau Business Support Centre (Anggerek Desa).
- ✓ **Dapatkan Sijil Kesihatan Pengendali Makanan**
  - mendaftar nama pekerja & menjalani pemeriksaan
@ BKKKM (Bahagian Kawalan Kualiti dan Keselamatan Makanan) di Bangunan Alam Sekitar, Kementerian Kesihatan (MOH).

PROSES PENSIJILAN HALAL

di bawah Perintah Sijil Halal dan Label Halal, 2005

MENERIMA PERMOHONAN

UJIAN PENYELIA HALAL

AUDIT / PEMERIKSAAN

PRA-MESYUARAT

JAWATANKUASA PEMERIKSAAN

PENGESAHAN MUIB

SIJIL HALAL & PERMIT HALAL

✓ Sijil Halal	✓ Permit Halal
Penyediaan Makanan	Pemprosesan Produk Makanan
Restoran, Gerai, <i>Food Court</i>	Kilang Pemprosesan Makanan/Minuman, Perusahaan Produk Makanan yang diedarkan

1. MENERIMA PERMOHONAN

Ambil borang di Kaunter Permohonan
Bahagian Kawalan Makanan Halal

atau

dari laman sesawang rasmi **www.kheu.gov.bn**

Lengkapkan & sertakan dokumen
Hadapkan ke kaunter permohonan

No	DOCUMENTS REQUIRED	Restaurants / Food Court / Cafes	Food products	Traditional Medicine / Health Supplement	Cosmetics	Pharmaceuticals
1	Copy of Owner's Identity Card / Passport	✓	✓	✓	✓	✓
2	Owner's passport sized photo(2 copies)	✓	✓	✓	✓	✓
3	Copy of Business Registration Certificate (16 & 17)	✓	✓	✓	✓	✓
4	Halal Supervisor (minimum of 2)	✓	✓	✓	✓	✓
	• Copy of Identity Card / Passport	✓	✓	✓	✓	✓
	• Passport sized photo (2 copies)	✓	✓	✓	✓	✓
	• Medical Certificate	✓	✓	✓	✓	✓
5	List of Products / Menu	✓	✓	✓	✓	✓
6	List of Ingredients	✓	✓	✓	✓	✓
7	List of Ingredients for each products		✓	✓	✓	✓
8	Product's Flowchart and Halal Critical Control point (Halal CCP)		✓	✓	✓	✓
9	Halal Certificate / Halal declaration for ingredients	✓	✓	✓	✓	✓
10	Specification of packaging		✓	✓	✓	✓
11	Premise floor plan	✓	✓	✓	✓	✓
12	Location plan of Business premise	✓	✓	✓	✓	✓
13	Front page copy of Halal Manual File	✓	✓	✓	✓	✓
14	Documents from Department of Pharmaceutical Services, MOH:					
	• Certificate of Product Licence					✓
	• Manufacturing Licence			✓		✓
	• Letter of Clearance			✓		
	• Letter of acknowledgment of cosmetic product notification				✓	
	• Good Manufacturing Practice (GMP) Certificate			Optional but recommended		
15	Good Manufacturing Practice (GMP) statement / declaration				✓	

CONTOH SENARAI MENU MAKANAN & MINUMAN

XYZ RESTAURANT & CATERING

SENARAI MENU MAKANAN

BIL.	MAKANAN
1.	MEE HOON GORENG BIASA
2.	MEE HOON GORENG AYAM
3.	MEE HOON GORENG DAGING
4.	MEE HOON GORENG SEAFOOD
5.	MEE HOON GORENG SPECIAL
6.	MEE GORENG BIASA
7.	MEE GORENG AYAM
8.	MEE GORENG DAGING
9.	MEE GORENG SPECIAL
10.	MEE GORENG SEAFOOD
11.	MEE GORENG BASAH BIASA
12.	MEE GORENG BASAH AYAM
13.	MEE GORENG BASAH DAGING
14.	MEE GORENG BASAH SEAFOOD
15.	MEE GORENG BASAH SPECIAL
16.	KUE TEOW GORENG BIASA
17.	KUE TEOW GORENG AYAM
18.	KUE TEOW GORENG DAGING
19.	KUE TEOW GORENG SPECIAL
20.	KUE TEOW GORENG SEAFOOD
21.	KUE TEOW GORENG BASAH BIASA
22.	KUE TEOW GORENG BASAH AYAM
23.	KUE TEOW GORENG BASAH DAGING
24.	KUE TEOW GORENG BASAH SPECIAL
25.	KUE TEOW GORENG BASAH SEAFOOD
26.	MEE SUP BIASA
27.	MEE SUP AYAM
28.	MEE SUP DAGING
29.	MEE SUP SEAFOOD

XYZ RESTAURANT & CATERING

SENARAI MENU MINUMAN

BIL.	MINUMAN
1.	TEH O PANAS
2.	TEH O PING
3.	TEH C PANAS
4.	TEH C PING
5.	TEH C TARIK PANAS
6.	TEH C TARIK PING
7.	TEH TARIK PANAS
8.	TEH TARIK PING
9.	TEH TARIK INDIA PANAS
10.	TEH TARIK INDIA PING
11.	TEH TARIK HALIA PANAS
12.	TEH TARIK HALIA PING
13.	TEH C SPECIAL PANAS
14.	TEH C SPECIAL PING
15.	KOPI O PANAS
16.	KOPI O PING
17.	KOPI TARIK PANAS
18.	KOPI TARIK PING
19.	HORLICKS PANAS
20.	HORLICKS PING
21.	NESCAFE PANAS
22.	NESCAFE PING
23.	NESCAFE O PANAS
24.	NESCAFE O PING
25.	NESCAFE TARIK PANAS
26.	NESCAFE TARIK PING
27.	LEMON TEA PANAS
28.	LEMON TEA PING
29.	LEMON PING
30.	LEMON PANAS
31.	KASTURI PING

CONTOH SENARAI BAHAN RAMUAN

XYZ RESTAURANT & CATERING

SENARAI BAHAN RAMUAN MAKANAN & MINUMAN YANG DIGUNAKAN

BIL No.	BAHAN Ingredient	JENAMA Brand	PENGEDAR/PEMBEKAL Supplier	PENGELUAR Manufacturer	PENGIKTIRAFAN HALAL / Halal Accreditation	CATATAN Remarks
1.	Ayam	Ideal	SKH/ Hua Ho/ Jaya Hypermart	Ideal Multifeed Farm	MUIB	
2.	Daging Kerbau	Allana	SKH/ Hua Ho/ Jaya Hypermart	Allanasons Pvt Ltd	MUIB	
3.	Tulang Kerbau	PDS	SKH	PDS Abattoir Sdn Bhd	MUIB	
4.	Corn Beef	BMC	SKH/ Hua Ho/ Jaya Hypermart	BMC Sdn Bhd	MUIB	
5.	Daging Kambing	WAMMCO	Halaqah Sdn Bhd	WAMMCO Int	MUIB	
6.	Sosej Ayam	BMC	BMC, SKH	BMC Sdn Bhd	MUIB	
7.	Ikan Masin		Syarikat Teguh Mesra Sdn Bhd			Bahan: Ikan, Garam
8.	Udang		Pasar Gadong/ SKH/ Hua Ho/ Jaya Hypermart			Bahan mentah
9.	Crabstick	Maju	Sullivans (B) Sdn.Bhd	Li Chuan Food Products Sdn Bhd	MUIS	
10.	Beras Wangi	Thai Hom Mali Rice	SKH / Stor Negara	Brusiam Food Alliance Co. Ltd		Bahan Semulajadi
11.	Tepung (Biasa)	Green Horse	SKH/ Hua Ho/ Jaya Hypermart	Sarawak Flour & Feed Mills Sdn Bhd	JAKIM	
12.	Food Colouring Fortuna Red	Star	Hong Guan (Koon Lee)	FFM Marketing Sdn Bhd Malaysia	JAKIM	E124
13.	Ais	Atlas	Atlas Edible Ice Sdn Bhd	Atlas Edible Ice Sdn Bhd		Bahan: air
14.	Telur		SKH/ Hua Ho/ Jaya Hypermart			Bahan mentah
15.	Bawang Putih		SKH/ Hua Ho/ Jaya Hypermart			Bahan semulajadi
16.	Coca Cola	Coca Cola	SKH/ Hua Ho/ Jaya Hypermart	Coca Cola Beverages (M) Sdn Bhd	JAKIM	
17.	Roasted Seaweed	Sushi Nori	Guan Hock Lee	Nico Nico Foods (S) Pte Ltd		Ruj: DSS/FDS/2012/6/083B

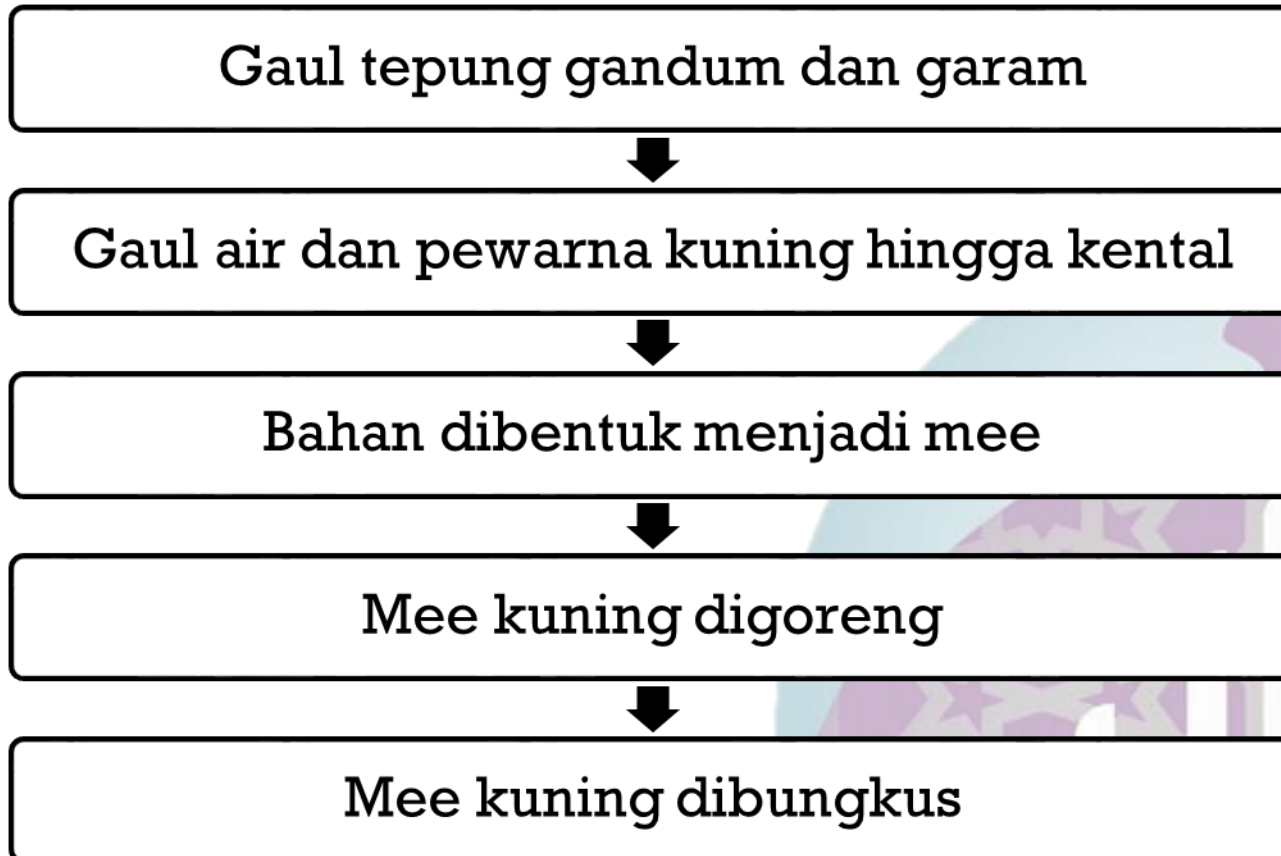
CONTOH SENARAI PRODUK DAN BAHAN RAMUAN

Bil No	Produk/ Product	Bahan Ramuan/ Ingredients	Jenama/ Brand	Pembekal/ Supplier	Pengeluar/ Manufacturer	Pengiktirafan Halal/ Halal Accreditation	Catatan/ Remarks
1	Mee Kuning	Tepung Gandum	Blue Horse	Hj Bolhassan	Sabah Flour Feed Mills Sdn Bhd	JAKIM	
		Garam	Cap Limau	Sykt Aliaa Sdn Bhd	Thai Better Foods Co. Ltd	CICOT	
		Minyak Masak	Lazaria	Sykt Aliaa Sdn Bhd	Federation Oil Factory Sdn Bhd	JAKIM	
		Pewarna Kuning Telur	Red Man	Sin That Enterprise	Phoon Huat Pte Ltd	MUIS	
		Air	-				Bahan Semulajadi

CONTOH CARTA ALIR

PRODUK: **MEE KUNING**

Hantarkan borang yang
LENGKAP
berserta dengan
dokumen-dokumen yang
diperlukan.

2. UJIAN PENYELIA HALAL

❖ Beragama **Islam**

❖ Sekurang-kurangnya 2 orang Penyelia Halal bagi setiap premis didaftarkan

❖ Sekurang-kurangnya 1 orang Penyelia Halal sentiasa berada di premis

❖ Mengetahui asas hukum Syara' & etika pengendalian makanan semasa berada di restoran / kilang

3. AUDIT / PEMERIKSAAN

Ahli Kumpulan Juruaudit terdiri daripada pegawai-pegawai di BKMH:

- 2 orang daripada **bidang agama**, &
- 1 orang daripada **bidang teknikal**

Audit Kecukupan

Audit **dokumen** untuk memeriksa / menyemak kandungan kesemua dokumen-dokumen sokongan seperti yang dikehendaki oleh MUIB

Audit Lapangan

Audit **on-site** yang dijalankan di kawasan premis pemohon

4. PRA-MESYUARAT

Penilaian dan penelitian oleh Ketua Pemeriksa berkenaan dengan laporan Pegawai Pemeriksa (Juruaudit) dan seterusnya penyediaan surat bagi menghadapi permohonan dan laporan kepada Jawatankuasa Pemeriksaan

5. JAWATANKUASA PEMERIKSAAN

Mesyuarat dipengerusikan oleh Pengarah Hal Ehwal Syariah dan ahli-ahli terdiri daripada **agensi-agensi berkepentingan** bagi memberikan sokongan terhadap permohonan yang dihadapi

6. PENGESAHAN MUIB

Setiausaha MUIB menghadapi sokongan Jawatankuasa Pemeriksaan kepada Yang Di-Pertua MUIB bagi pengeluaran sijil.

7. PENGELUARAN SIJIL-SIJIL

Sijil Halal

- Bagi setiap premis penyediaan makanan.
- **TEMPOH SAH:
3 TAHUN**

Permit Halal

- setiap produk.

Sijil Tauliah Penyelia Halal

BRUNEI

Selepas pengesahan...

1. Ambil surat makluman

(di Bangunan Tambahan)

2. Jelaskan pembayaran

(di Bangunan Asal)

3. Menerima semua sijil

(di Bangunan Tambahan)

Kementerian Hal Ehwal Ugama

Jalan Menteri Besar / Jalan Dewan Majlis

Berakas BB 3910

Negara Brunei Darussalam

CONTOH SIJIL HALAL & PERMIT

MUIB

MAJLIS UGAMA ISLAM
RELIGIOUS COUNCIL

NEGARA BRUNEI DARUSSALAM
BRUNEI DARUSSALAM

**SIJIL HALAL
HALAL CERTIFICATE**

Sijil Halal yang dikeluarkan di bawah bab 6 (1) dari Perintah Sijil Halal dan Label Halal, 2005
Halal Certificate issued under section 6 (1) of Halal Certificate and Halal Label Order, 2005

Nama Perniagaan : Name of Business	
Nama Pemilik : Name of Owner(s)	
Skop Pensijilan Halal bagi Perniagaan : Scope of Halal Certification to Business	
Alamat tempat berniaga : Address of place of Business	
No. Sijil Pendaftaran Perniagaan : Certificate of Business Registration No.	No. Lesen Ramai : Miscellaneous Licence No.

DIKELUARKAN PADA : .....
ISSUED ON

SAH SEHINGGA : .....
VALID UNTIL

Tarikh : .....
Date

Setiausaha Majlis Ugama Islam
Secretary of the Religious Council

MUIB

MAJLIS UGAMA ISLAM
RELIGIOUS COUNCIL

NEGARA BRUNEI DARUSSALAM
BRUNEI DARUSSALAM

PERMIT

Bab 12(1)(43(5) dari Perintah Sijil Halal dan Label Halal, 2005
Section 12(1)(43(5) of Halal Certificate and Halal Label Order, 2005

(Nama dan Tempat Perniagaan)
(Name and Place of Business)

adalah dibenarkan untuk menggunakan Label Halal di atas
is authorised to use the Halal Label as above

pada bungkusan-bungkusan ..... (nama makanan)
on packages of ..... (name of food)

DIKELUARKAN PADA : .....
ISSUED ON

SAH SEHINGGA : .....
VALID UNTIL

Tarikh : .....
Date

Setiausaha Majlis Ugama Islam
Secretary of the Religious Council

TPOR
(TEKAD PEMEDULIAN ORANG RAMAI)

CLIENTS' CHARTER

45 hari kalendar
bagi

permohonan yang

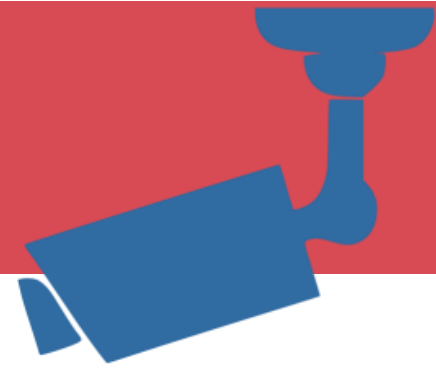
LANCAR

(tidak ada ketidakpatuhan/NCR)

AUDIT PEMANTAUAN

(Surveillance Audit / Spot Check)

✓ Memastikan pemegang Sijil Halal / Permit Halal **mematuhi PSHLH**, syarat & kehendak.

✓ Jika didapati ketidakpatuhan, **pemegang** Sijil Halal / Permit Halal akan diberi **tempoh** untuk membetulkan semula ketidakpatuhan.

✓ **Audit susulan** dijalankan untuk mensahkan bahawa **tindakan pembetulan** telah dibuat oleh pemohon.

KESALAHAN – KESALAHAN

Bab 6 (4) & Bab 12 (3)

Penggunaan ungkapan

DITANGGUNG HALAL

atau

MAKANAN ISLAM

atau sebarang ungkapan lain yang menunjukkan atau mungkin difahami sebagai menunjukkan bahawa orang Islam adalah dibenarkan menurut agama mereka untuk memakan makanan itu,

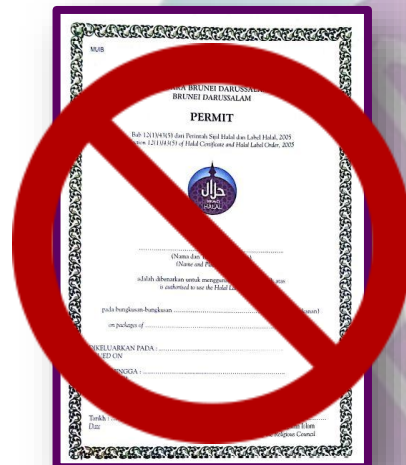
selain dari Sijil Halal yang disebut dalam ceraiian (1),

selain dari Label Halal yang disebut dalam ceraiian (2) bab 9 dan yang berkaitan dengannya suatu permit telah dikeluarkan

adalah melakukan suatu kesalahan dan boleh jika sabit kesalahan dikenakan suatu **denda** yang tidak melebihi dari **\$8,000**, dihukum penjara selama suatu tempoh yang tidak melebihi dari **2 tahun** atau **kedua-duanya sekali**

KESALAHAN – KESALAHAN

Ketidakpatuhan kepada kehendak dan syarat sijil Halal & permit Halal boleh mengakibatkan sijil Halal & permit Halal “**digantung (*suspend*)**” mengikut jenis ketidakpatuhan seperti sanitasi & kebersihan, perubahan yang belum mendapat kebenaran daripada MUIB dan pencemaran najis

MAKLUMAT PERHUBUNGAN

BSB

Bahagian Kawalan Makanan Halal
Jabatan Hal Ehwal Syariah,
Bangunan Kementerian Hal Ehwal Ugama (Lama)
Jalan Elizabeth II, BSB, BS 3510

Alamat:

Belait

Badan Tanmiah Harta MUI,
Lot No. 3850, Spg. 63,
Jalan Dato Shahbandar,
Kampong Melayu Asli,
Kuala Belait, KA 1331

Temburong

PWD 175,
Bahagian Hal Ehwal Syariah,
Pekan Bangar,
Daerah Temburong, PA 1151

Tutong

Pejabat Hal Ehwal Ugama Daerah Tutong,
Kementerian Hal Ehwal Ugama,
Jalan Suran, Daerah Tutong, TA 1741

MAKLUMAT PERHUBUNGAN

Hotline:

Permohonan

+673 7103111
+673 2242570

Belait

+673 3342203

Tutong

+673 4221486
+673 4221487

Aduan

+673 7166222

Temburong

+673 5222034

Emel: bkmh@mora.gov.bn

Web: www.kheu.gov.bn

Facebook:

Bahagian Kawalan Makanan Halal

JHES, KHEU